

Barnekonvensjonen

Seniorrådgjevar Gunn Randi Bjørnevoll

Fylkesmannen i Vestland

19. november 2020

Dagsavisen 27.02.2020:

«Lillian gav fra seg barna for å få sosialhjelp»

Barnekonvensjonen = BARNAS GRUNNLOV

Regulerer barna sine menneskerettar

Norsk lov med forrang frå 2003

Stadfesta i Grunnlova 104

Gjev føringar for myndigheiter, foreldre, verjer og private organisasjonar

Grunnlova § 104

Barnekonvensjonen

Barnelova

Sektorspesifikke
lovar

GRUNNLOVA § 104

Respekt for menneskeverdet sitt

Bli høyrt og vektlegging av meininga

Barnets beste

Personleg integritet

Dei statlege styresmaktene skal leggje til rette for utviklinga til barnet og mellom anna **sjå til at** det får den økonomiske, sosiale og helsemessige tryggleiken som det treng, helst i sin eigen familie.

Fire grunnleggjande prinsipp:

 <p>2</p> <hr/> <p>NO DISCRIMINATION</p>	 <p>3</p> <hr/> <p>BEST INTERESTS OF THE CHILD</p>	 <p>6</p> <hr/> <p>LIFE, SURVIVAL AND DEVELOPMENT</p>	 <p>12</p> <hr/> <p>RESPECT FOR CHILDREN'S VIEWS</p>
--	---	---	--

Artikkel 3: BARNETS BESTE

Alltid vurdere kva som er barnets beste

I alle saker som angår barnet

Vern av alle barn

Barnesyn, haldningar, opplysning av saka (fvl § 17)

Artikkel 4: OPPFYLLING AV BARNES RETTAR

GJERE ALT EIN KAN for at ALLE BARN får OPPFYLT sine RETTAR etter Barnekonvensjonen

Gjennomføring og implementering

Opplæring i barnets beste som prinsipp

Artikkel 12 – RETT TIL Å BLI HØYRT

1. Barn har rett til å bli hørt (ikkje ei plikt)
  - Skal få tilpasset informasjon om retten til å uttale seg
2. Gjeld i alle saker som direkte eller indirekte berører barn
3. Barnets synspunkter skal tilleggjast avgjerande vekt i samsvar med alder og utviklingsnivået til barnet
4. Barnets beste

Artikkel 26: SOSIAL OG ØKONOMISK HJELP

Pengar eller stønad

Fattige familiar

Artikkel 27: MAT, KLEDE OG EIN TRYGG HEIM

For best mogleg utvikling

Hjelp familiar som ikkje har råd til dette

Sjå samanhengar...

Helsedirektoratet (2015):
Sosioøkonomisk status og barn og unges
psykologiske utvikling: Familiestressmodellen
og familieinvesteringsperspektivet

Foto:

Samanhengar....

Dårleg
økonomi

Busituasjon,
kosthald,
aktivitetar

Psykisk uhelse

Konfliktar i
heimen

Rusing

Korleis har
barnet det??

Artikkel 28: RETT TIL UTDANNING

Tilgjengeleg og gratis grunnutdanning

Oppmoding om vidaregåande opplæring og
høgare utdanning

Ulovleg med vald i skulen

Artikkel 31: RETT TIL LEIK OG FRITID

Kvile og fritid

Kulturelle og kreative aktivitetar

Rett til liv og utvikling – art. 6

Nokre av FNs anbefalinger til Noreg 2018

- Utarbeide klare kriteriar for vurdering av barnets beste*
- At barnets beste er riktig integrert og konsekvent tolka i alle saker*
- Auka innsats for å hindre regionale ulikheiter i tenestetilbodet til barn*
- Omfattande vurdering av budsjettbehova til barn – særleg vekt på barn i utsette og marginaliserte situasjonar*
- Tildele tilstrekkelege budsjettmidlar – artikkel 4*
- Sikre at alle kommunar har nødvendige ressursar til å møte sine forpliktingar for implementering av barnas rettar*

Dagsavisen 12.11.2020:

Store forskjellar i korleis kommunane
prioriterer barn

Foto:

Problemstilling

Korleis brukar du barnekonvensjonen i ditt arbeid i dag?

Barneperspektivet i Nav

Barnekonvensjonen
Sosialtjenestelova

Barneperspektivet – gjeld alle tilsette i Nav

Barnets behov skal takast omsyn til i alle vurderingar
som gjeld tenestemottakar med barn

Rundskrivet

Ta særleg omsyn til barnas behov i alle vurderingar

Barn skal sikrast deltaking på aktivitetar, uavhengig av foreldras økonomi

Kan vere nødvendig å innhente opplysningar om tenestemottakars barn som grunnlag for vurdering av livsopphald

Nav må følge barnekonvensjonen

Når brukar er forsørgjarar ...

- å ivareta barns rett til å bli høyrte (etter sosialtenestelova rundskriv) - gjennom sine foreldre
- For å ivareta dette, må Nav (både kommunal og statleg) ha kunnskap om kva følgjer dette har for barna at foreldra lever vanskelege liv...

Barnekonvensjonen - barneperspektivet i NAV

Barneperspektivsamtale:

- samtale med foreldre og barnet der målet er å fokusere på:
  - barna i familien
  - foreldra sine bekymringar
  - korleis foreldra sine vanskar kan få konsekvenser for barna

**Dersom foreldra i sin situasjon
ikkje evner å «sjå» barna, må dei
få hjelp til det, eller andre må
høyre barna**

Søsken kan være ulikt ramma

Kartlegging av barneperspektivet i Nav

2015: FM Troms og FM Østfold (AVDir)

Spørjeskjema for Nav-kontor

Relevante artiklar fra BK: 3, 12, 26 og 27

Kartlegging/eigenanalyse:

- bedre kunnskap om Barnekonvensjonen
- i kva grad kontoret ivaretek barneperspektivet

Barnekonvensjonen

Film: Barnekonvensjonen i praksis

Problemstilling

Barnekonvensjonen forpliktar alle offentlege tenester til å vurdere barnets situasjon i alle saker som «angår» eller «berører» barn.

Korleis styrke arbeidet med barneperspektivet ved ditt Nav-kontor?

Kva med ditt fagområde?

Sjekkliste :

- Blir barn berørt direkte eller indirekte?
- Korleis blir interessene til barn ivareteken?
- Er behov for kvart barn/søsken kartlagt?
- Korleis blir barn informert – er dei høyrde?

Barnets beste i saksbehandling

Vurdere → **Vekte** → **Vise**

Barnets beste er ein viktig del av grunngjeving for kva som er bestemt

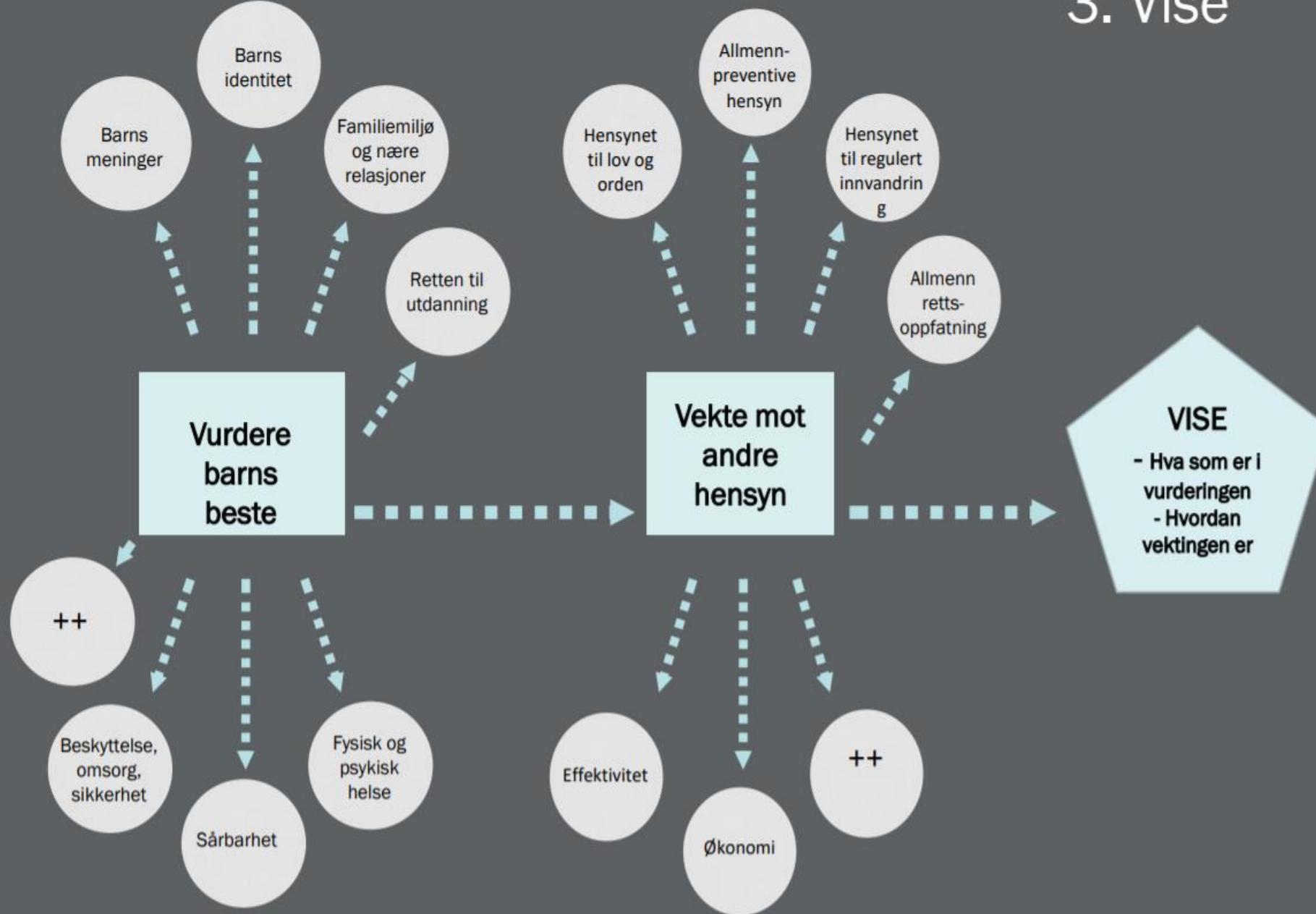

Konkret og individuell vurdering i kvar enkelt sak

Vurdere barnets beste:

- Konkret ut frå barnets situasjon og behov
- Er det fleire barn – vurdere kvart enkelt barn sin situasjon og sitt behov
- Ta spesielt omsyn til barn som er i ein sårbar situasjon

I generelle avgjerder: omstenda for den aktuelle gruppa barn eller for barn generelt

Retningslinjer for samarbeid mellom Nav og barnevernstenesta

- Kommunen sitt ansvar å gje hjelp
- Plikt til samarbeid
- Teieplikt og samtykke
- Familiar i sosialt og økonomisk vanskeleg situasjon
- Ungdom med ettervernstiltak

Spørsmål

Har kontoret utarbeidd eigen rutine eller er barneperspektivet tatt inn i eksisterande rutiner?

Korleis kan de på ein god måte sikre barnas behov i kontakt med foreldre som søker sosiale tenester?

Har de skjema/sjekklistar der barnets situasjon og behov blir kartlagt når foreldre søker sosiale tenester?

Heilskapleg oppfølging av lavinnteksfamiliar

<https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/forsok-i-regi-av-nav/helhetlig-oppfolging-av-lavinntektsfamilier>

<https://www.sjumilssteget.no/>

Sjumilssteget

Barnekonvensjonen i praksis

Utdanningsdirektoratet:

Veiledning til bruk av barnekonvensjonen i saksbehandlingen

Kjelder:

Barnekonvensjonen henta frå Regjeringen.no 08.03.2020: <https://www.regjeringen.no/no/tema/familie-og-barn/innsiktsartikler/fns-barnekonvensjon/id2519764/>

Barnekonvensjonen i praksis – film - <https://www.fylkesmannen.no/nb/troms-finnmark/barn-foreldre/sjumilssteget/>

Barneombudet.no v/ Kjersti Botnan Larsen sitt innlegg hjå Fylkesmannen i Agder 2019, henta 10.03.2020 frå: <https://www.fylkesmannen.no/globalassets/fm-agder/dokument-agder/barnehage-og-opplaring/2019/fm-agder---praktisk-bruk-av-bk---feb.-19.pdf>

Dagsavisen 27.02.2020: <https://www.dagsavisen.no/nyheter/innenriks/lillan-ga-fra-seg-barna-for-a-fa-sosialhjelp-det-er-helt-forferdelig-1.1672297>

Dagsavisen 12.11.2020: <https://www.dagsavisen.no/nyheter/innenriks/store-forskjeller-i-hvordan-kommunene-prioriterer-barn-1.1800152>

Lovdata.no – grunnlova og rundskriv til sosialtenestelova

Nav.no: helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier, hentet fra Nav.no 08.10.2020: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/forsok-i-regi-av-nav/helhetlig-oppfolging-av-lavinntektsfamilier>

Norges høyring i FNS barnekomitè 2018, henta 10.03.2020 frå – <https://www.sjumilssteget.no/fn-2018>

Pixabay.no - bilete

Kjelder:

Rapport om sosioøkonomisk status og barn og unges psykologiske utvikling, henta frå HelseDirektoratet.no 08.03.2020:

https://www.helseDirektoratet.no/rapporter/sosioekonomisk-status-og-barn-og-unges-psykologiske-utvikling/Sosio%C3%B8konomisk%20status%20og%20barn%20og%20unges%20psykologiske%20utvikling.pdf/_attachment/inline/61d6a93f-8373-42f6-8ece-489e381c5696:53bcdb908664966042380887179cdc51d757505e/Sosio%C3%B8konomisk%20status%20og%20barn%20og%20unges%20psykologiske%20utvikling.pdf

Retningslinjer Nav-barnevern, henta frå Nav.no 08.03.2020: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/samarbeid/for-kommunen/barn-og-unge2/retningslinjer-for-samarbeid-mellom-barneverntjenesten-og-nav-kontoret>

www.Sjumilssteget.no

Veiledning til bruk av barnekonvensjonen i saksbehandlingen, henta frå Utdanningsdirektoratet.no 08.03.2020 <https://www.udir.no/globalassets/filer/regelverk/rundskriv/veiledning-til-bruk-av-barnekonvensjonen.pdf>

Seniorrådgjevar Gunn Randi Bjørnevoll

fmsfgrb@fylkesmannen.no

Tlf: 57 64 31 83

Fylkesmannen i Vestland

Facebook [FMVestland](#)

Twitter [FMVestland](#)

Nettside fylkesmannen.no/vl